

info centar

LIGA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

**OBUKA ZA OSNIVANJE INFO CENTARA OSOBA SA
INVALIDITETOM U GRADOVIMA SRBIJE**

O NAMA

Sve aktivnosti koje organizacije članice saveza LOSI (liga za osobe sa invaliditetom) sprovode su usmerene na jačanje položaja osoba sa invaliditetom u društvu, njihove lične afirmacije i promocije jednakih mogućnosti kao i zastupanje njihovih prava.

Ovakav pristup je jedan od preduslova za kvalitetan i profesionalan odnos društva prema osobama sa invaliditetom, to je zapravo i misija kojoj je savez LOSI posvećen.

NAŠA VIZIJA

Pravednije
društvo

Puna
ravnopravnost

Pravednije društvo

Info centar ima za cilj da kroz svoje aktivnosti i saradnju sa lokalnim NVO i udruženjima ukaže lokalnim samoupravama na probleme OSI lica sa kojima se oni susreću u svakodnevnom životu (saobraćaj, zdravstvo, školstvo, sport i rekreacija, institucije, ustanove kulture, ...)

Puna ravnopravnost

Info centar ima za cilj da kroz svoje aktivnosti i saradnju sa lokalnim NVO i udruženjima ukaže lokalnim samoupravama na prava OSI i obaveze društva prema njima u skladu sa ustavom i zakonima Republike Srbije kao i međunarodnim deklaracijama i konvencijama koje se tiču prava OSI a koje je Republike Srbije usvojila i potpisala

-
- Ustav Republike Srbije, odredba o zabrani diskriminacije na osnovu fizičke i intelektualne invalidnosti
  - Zakon o sprečavanju diskriminacije osoba sa invaliditetom

- Strategija unapređenja položaja osoba sa invaliditetom u Republici Srbiji (koja je usvojena u skladu sa Evropskim planom akcije za jednake mogućnosti za osobe sa invaliditetom, Uputstvom Saveta Evrope o implementaciji principa jednakog tretmana između osoba bez obzira na rasno ili etničko poreklo, kao i Uputstvom Saveta Evrope o uspostavljanju opšteg okvira za jednak tretman u zapošljavanju i profesionalnom osposobljavanju, članom 13. Amsterdamskog ugovora, članom 15. revidirane Evropske socijalne povelje (Srbija je ratifikovala revidiranu Evropsku socijalnu povelju) i Evropskim planom akcije za osobe sa invaliditetom za period od 2006 – 2015. Saveta Evrope

-
- Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom
  - Zakon o potvrđivanju Opcionog protokola uz Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom
  - Strategija razvoja i promocija društveno odgovornog poslovanja u Republici Srbiji
  - Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja i promociju društveno odgovornog poslovanja u Republici Srbiji
  - Nacrt zakona o upotrebi znakovnog jezika
  - Predlog zakona o socijalnom preduzetništvu i zapošljavanju u socijalnim preduzećima

NAŠA MISIJA

**Potpuna integracija
osoba sa
invaliditetom u sve
segmente
društvenog života**

**Ravnopravan
tretman u društvu**

**Ostvarivanje svih
prava u skladu sa
pozitivnim iskustvima
razvijenih zemalja**

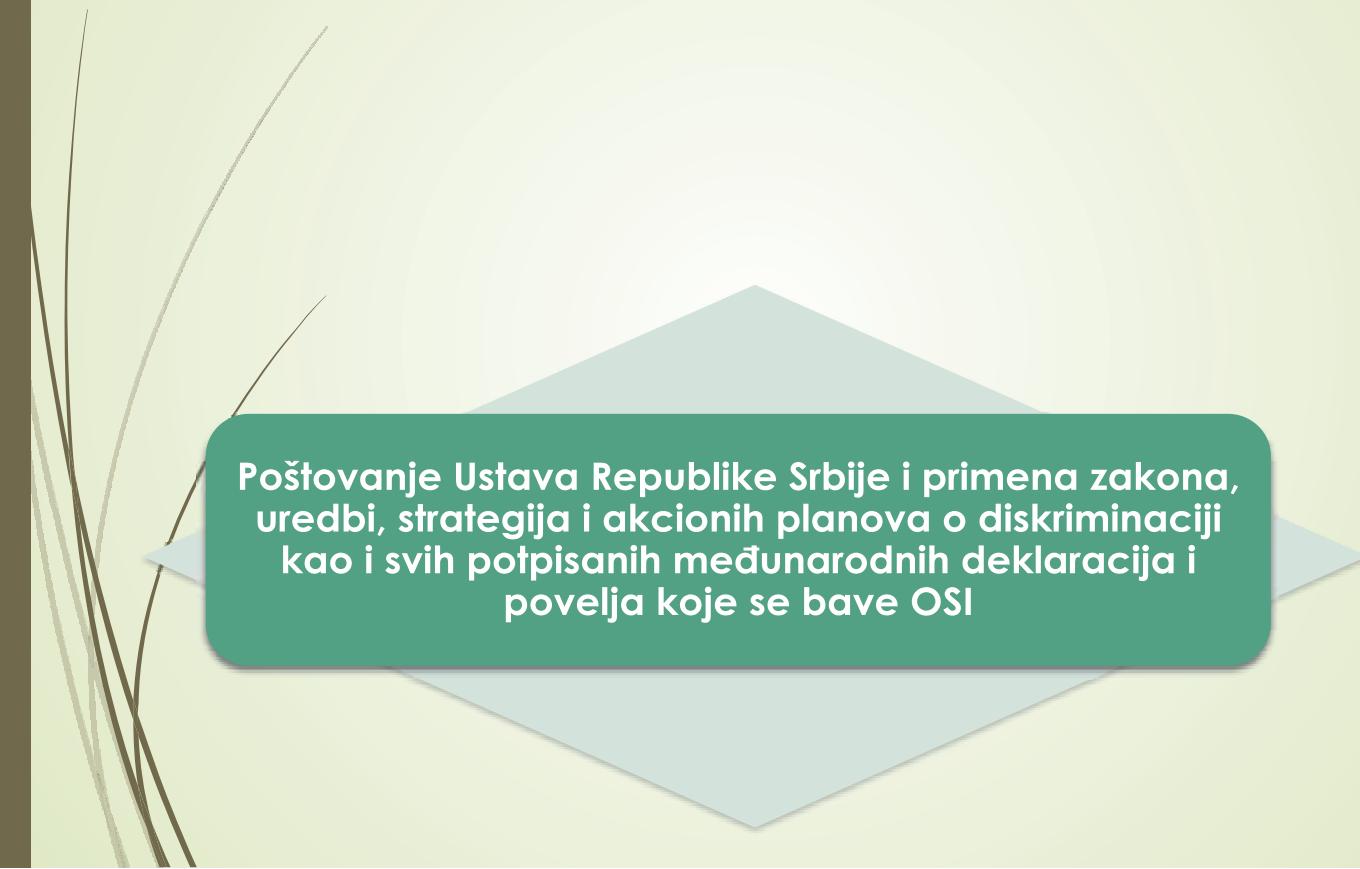
Potpuna integracija osoba sa invaliditetom u sve segmente društvenog života

- Saobraćaj (pristup/rampa, rezervisan prostor, bezbednost, ...)
- Zapošljavanje (pristup/rampa, toalet, lift, adekvatan radni prostor, edukacija poslodavca/informacija šta OSI u određenim uslovima može da radi, upotreba taktilnih gazišta, brajeve azbuke i audio uređaja, ...)
- Zdravstvo (pristup/rampa, toalet, lift, oprema, specijalizovane službe, stručno osoblje, upotreba taktilnih gazišta, brajeve azbuke i audio uređaja, ...)
- Sport (pristup/rampa, toalet, rekviziti, ...)

- Turizam (pristup/rampa, toalet, lift, smeštaj, prevoz, fakultativni izleti, upotreba taktilnih gazišta, brajeve azbuke i audio uređaja, ...)
- Obrazovanje (pristup/rampa, toalet, personalni/pedagoški asistent, upotreba taktilnih gazišta, brajeve azbuke i audio uređaja, ...)
- Kultura (pristup/rampa, toalet, rekviziti, upotreba taktilnih gazišta, brajeve azbuke i audio uređaja, ...)
- Prava i beneficije (prioriteti/šalterske službe, povlastice, subvencije, materijalna i pravna pomoć, ...)

Ravnopravan tretman u društvu

**Poštovanje Ustava Republike Srbije i primena zakona,
uredbi, strategija i akcionih planova o diskriminaciji
kao i svih potpisanih međunarodnih deklaracija i
povelja koje se bave OSI**

Ostvarivanje svih prava u skladu sa pozitivnim iskustvima razvijenih zemalja

Implementacija dobrih primera iz života i prakse
zemalja sa dužim iskustvom i tradicijom u integraciji
OSI lica u sve društvene segmente

UVOD

Primena antidiskriminacione politike podrazumeva donošenje antidiskriminacionih zakona kao i izradu niza instrumenata koji omogućavaju efikasnu primenu tih zakona.

U takve instrumente moraju da spadaju tela, forumi i aktivnosti koje omogućavaju da fizička i pravna lica koja bi htela da aktivno sprovode antidiskriminacionu politiku mogu da raspolažu neophodnim informacijama vezanim za mogućnost učešća osoba sa hendikepom u privredi, obrazovanju i turizmu.

UVOD

Treba istaći raspoloživosti i kapacitet OSI lica za učestvovanje u društvenim aktivnostima kao i ispitivanje potreba i planiranje dodatnih aktivnosti za postizanje potpunijeg uključivanja osoba sa hendikepom u rad lokalnih zajednica kao i foruma i organizacija koje služe kao informativni servisi za podsticanje koordinacije i povezivanje funkcija organizacija koje se bave antidiskriminacionom politikom u raznim oblastima društva.

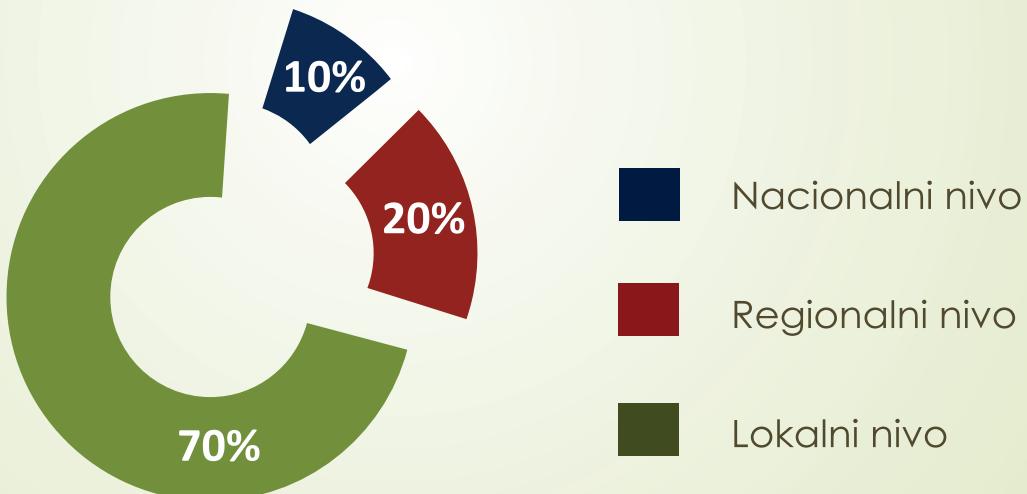

UVOD

Takvi informativni forumi, centri, baze podataka, isl. mogu značajno da podstaknu interakciju između raznih institucija i omoguće deprivilegovanim grupama veće učešće u društvenim kretanjima.

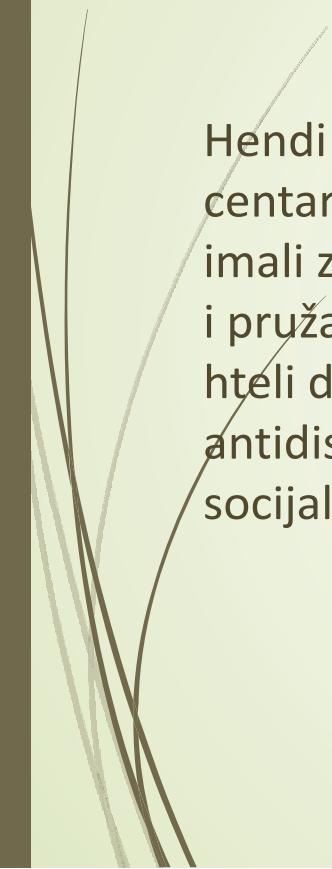
Da bi takvi informativni centri funkcionali potrebno je da dođe do kvalitetne saradnje između udruženja građana, lokalne samouprave, privrednih subjekata, državnih organa i javnih institucija (obrazovanje, kultura, turizam, socijalna politika).

Prema istraživanjima Svetske zdravstvene organizacije problemi osoba sa invaliditetom rešavaju se 10% na nacionalnom, 20% na regionalnom, a čak 70% na lokalnom nivou. Na osnovu navedenog istraživanja Svetske zdravstvene organizacije koji je prikazan na dijagramu, jasno se vidi da najveća odgovornost za rešavanje problema osoba sa invaliditetom pripada lokalnoj samoupravi.

Značaj hendi info centra za OSI

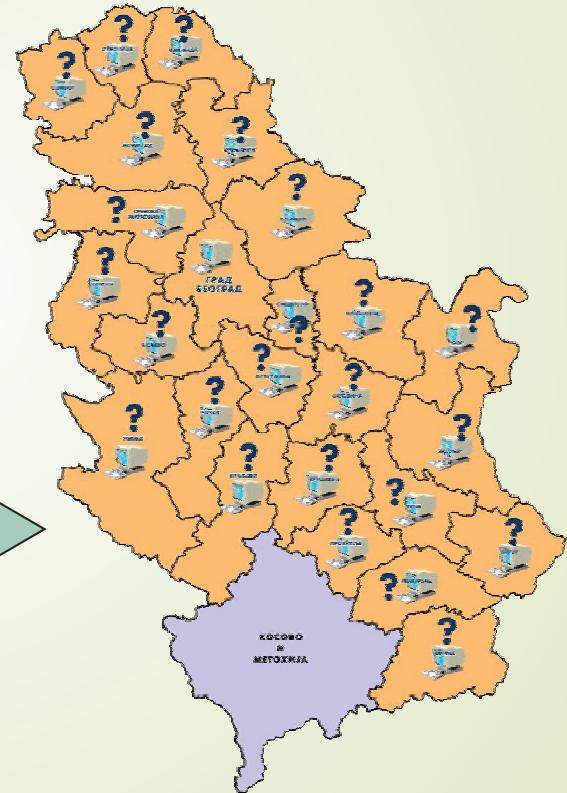
Hendi info centar bi se sastojao od umreženih info centara osnovanih pri opštinama širom Srbije koji bi imali zadatak da kontinuirano sakupljaju informacije i pružaju informativne usluge svima onima koji bi hteli da učestvuju na konstruktivan način u antidiskrimacionoj politici zapošljavanja, obrazovanja, socijalnih i drugih pitanja vezanih za OSI.

Značaj hendi info centra za OSI

Ova specifična baza podataka bila bi namenjena OSI i predstavljena u vidu mapa gradova.

OSI bi ulaskom na sajt Hendi info centra mogli da dobiju informacije iz bilo koje oblasti iz bilo kog grada u zemlji. Takođe, osobe sa invaliditetom iz inostranstva, a zainteresovane za obilazak naše zemlje, mogle bi da se informišu o svemu što je svakodnevna potreba OSI.

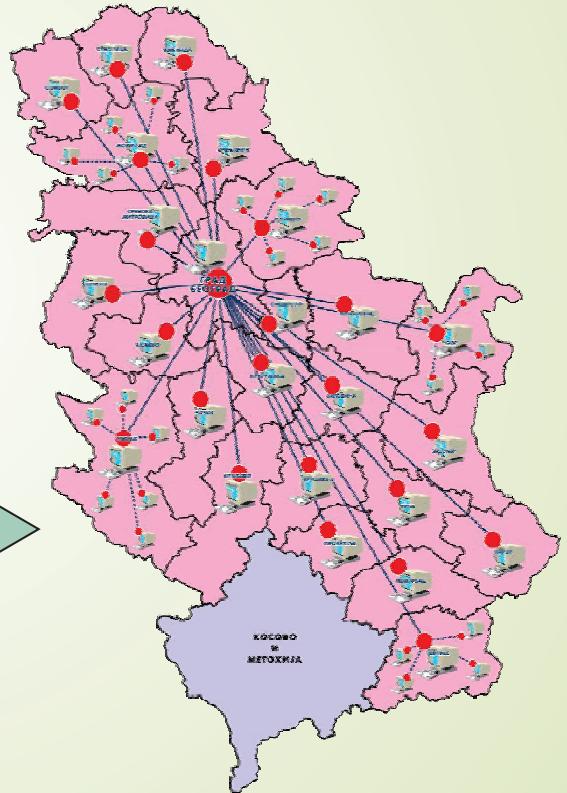
Trenutno stanje u Srbiji sa nepovezanim OSI centrima po većim gradovima

Neuređen sistem unosa i
nepostojeća mreža računara
preko koje bi se na lokalnom
nivou prikupljali podaci

Srbija sa povezanim OSI centrima po većim gradovima i WEB aplikacijom u Beogradu

Uspostavljanje mreže
računara preko koje bi se
na lokalnom nivou
unosili podaci

Oblasti koje će biti prezentovane putem sajta

SAOBRĆAJ

- dostupan prevoz OSI, mogućnost korišćenja specijalizovanih kombi vozila lokalnog javnog prevoza, mogućnost prevoza organizovanog preko raznih humanitarnih i NVO organizacija

ZAPOŠLJAVANJE

- kreiranje spiskova osoba sa hendikepom, sa evidencijom o stručnim i poslovnim kapacitetima

TURIZAM

- turistički kapaciteti i mogućnosti turizma za osobe sa hendikepom u smislu organizovanih rehabilitacija i drugih oblika turizma

Oblasti koje će biti prezentovane putem sajta

PRAVA I BENEFICIJE

- pravni, socijalni, medicinski, poslovni i drugi aspekti definisanja i objašnjavanja prava i beneficija osoba sa hendikepom

OBRAZOVANJE

- obrazovni kapaciteti za decu i mlađe sa hendikepom kao i mogućnost kvalifikacija, prekvalifikacija, dokvalifikacija i drugih oblika karijernog vođenja za osobe sa hendikepom

SPORT

- vođenje evidencije i koordinacija aktivnosti vezanih za sportske, rekreacione i rehabilitacione aktivnosti za osobe sa hendikepom

Oblasti koje će biti prezentovane putem sajta

VOLONTERIZAM

- organizovanje i koordinacija volontera koji bi hteli da pomognu osobama sa hendikepom u svakodnevnim i drugim aktivnostima

ZDRAVSTVO

- medicinski i drugi aspekti koordinacija i aktivnosti vezanih za terapiju i rehabilitaciju osoba sa hendikepom

UGOSTITELJSTVO

- pristup restoranima, kafanama, kafićima,...

Ovakav model hendi info centra sastoji se i od baze podataka raznih evidencija

1. evidencija osoba sa invaliditetom
2. evidencija institucija i državnih agencija vezanih za socijalnu politiku
3. evidencija nevladinih organizacija koje se bave pitanjima socijalne politike, volonterizmom i radom sa osobama sa invaliditetom
4. evidencija dostupnih ugostiteljskih i turističkih objekata u Srbiji
5. evidencija zdravstvenih ustanova koje se bave radom sa osobama sa invaliditetom

Ovakav model hendi info centra sastoji se i od baze podataka raznih evidencija

6. evidencija obrazovnih ustanova za odrasle, decu i mlade
7. evidencija inicijativa, konkursa i projekata koje raspisuju lokalne samouprave ili državni organi
8. evidencija donatora i drugih humanitarnih organizacija koje podržavaju projekte zasnovane na antidiskriminacionoj politici
9. evidencija međunarodnih organizacija koje se bave pitanjima socijalne politike vezanih za osobe sa invaliditetom
10. evidencija sportskih i drugih rekreativnih aktivnosti, organizacija i institucija za osobe sa invaliditetom

Baza podataka / WEB aplikacija

Svakodnevni život

Javne institucije

Pošte

Banke

Menjačnice

Kultura

Bioskopi

Koncertne dvorane

Pozorišta

Obrazovanje

- | Škole
- | Fakulteti
- | Biblioteke
- | Vrtići
- | Omladinski domovi
- | Studentski domovi

Sport

- | Stadioni
- | Otvoreni tereni
- | Hale
- | Sportski centri
- | Baloni
- | Fitnes centri

Trgovina

Pijace

Prodavnice

Tržni centri

Turizam (objekti)

- Kafići
- Pabovi
- Picerije
- Pivnice
- Poslastičarnice
- Restorani
- Splavovi

Turizam (putovanja)

Agencije

Ambasade

Banje

Izletišta

Turizam (smeštaj)

Hosteli

Hoteli

Moteli

Kampovi

Turizam (znamenitosti)

- Crkve
- Manastiri
- Galerije
- Muzeji
- Parkovi
- Trgovi
- Ostalo

Zabava

Diskoteke

Klubovi

Splavovi

Zdravstvo

- | Domovi zdravlja
- | Bolnice
- | Apoteke
- | Klinike
- | Privatne klinike
- | Stomatološke ordinacije

Ostale evidencije

| Osobe sa invaliditetom

| Međunarodne humanitarno-socijalne organizacije

| NVO koje se bave pitanjima socijalne i humanitarne politike

| Donatorske organizacije

| Državne institucije i agencije za socijalnu politiku

| Ostalo

U okviru info centra predviđeno je instaliranje portala koji će imati funkciju javne prezentacije

1. Sajt

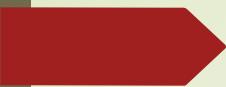
Sajt sa vestima i informacijama o radu info-centara. Sajt će biti napravljen po kriterijumima pristupačnosti za osobe sa invaliditetom kako bi mogli nesmetano da koriste sajt u punom kapacitetu

U okviru info centra predviđeno je instaliranje portala koji će imati funkciju javne prezentacije

2. Forum

Forum na kojem se raspravlja o pojedinim pitanjima rada info-centara, postavljaju pitanja iz prakse, razmenjuju ideje, informacije, inicijative. Forum će biti javan i u njemu će moći da učestvuju i drugi koji su zainteresovani za ovaku aktivnost bez obzira da li su to volonteri, zaposleni u lokalnim samoupravama, osobe sa invaliditetom, članovi udruženja građana, članovi porodica osoba sa invaliditetom

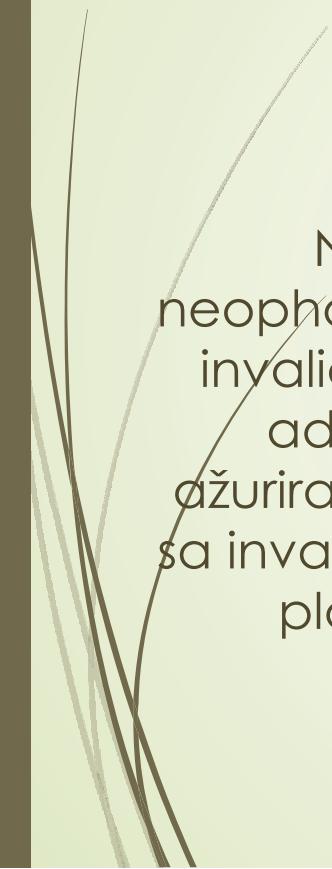
U okviru info centra predviđeno je instaliranje portala koji će imati funkciju javne prezentacije

3. Mailing lista

Lokalne samouprave bi trebalo da pomognu osnivanja info-centara pri opštinama u Srbiji. Svaka opština bi trebalo da putem svojih organa što aktivnije učestvuje u stvaranju info-centara koji će sakupljati i pružati informacije iz različitih oblasti vezanih za OSI

Zaključak

Nameće se kao logičan zaključak neophodnost povezivanja udruženja osoba sa invaliditetom na nivou cele Republike kao i adekvatan unos, razmena i centralno ažuriranje podataka. To bi svakako osobama sa invaliditetom pružilo različite benefite u vidu planiranja, komunikacije, snalaženja, zapošljavanja, pomoći, isl.

I za kraj

Nadamo se da će Vam ova prezentacija pomoći da sagledate neophodnost i svega značaj koji bi za OSI imala ovako zamišljena BAZA podataka i WEB aplikacija.

**Zahvaljujemo se na podršci Ministarstvu za rad,
zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja**

Ministarstvo za rad,
zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

info centar

LIGA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

Pančićeva 14
11000 BEOGRAD
tel.: 011 26 37 820

POKROVITELJ:

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja